

V Dolním Bousově vyrůstá Slavičí háj

Na východním okraji Mladoboleslavska, v místech, kde se prohráté Polabí potkává s chladnějším podhůřím Jizerských hor pod samou hranicí Českého ráje, se začal před dvěma lety realizovat ptačí park nazvaný Slavičí háj. Šlo o pokus vybudovat ubývajcímu druhu náhradou za ztracená hnízdiště nové „bydlení na klíč“.

Jako ornitolog, který prostřednictvím kroužkování sleduje slavíky pětadvacet let, jsem věděl, jak by měl jejich náhradní domov vypadat. Oslovil jsem s nápadem Pavla Kverka – ekozahradníka – svého syna Tomáše a vedení města Dolního Bousova. K ovocnému sadu jsme následně připojili městem nabídnutý okraj cesty, až vznikla dostačující plocha pro záměr.

cem tolikrát vyžíhané promluvily, jak jsem si přál. Oba ptáci přežili a jediný se domova nemínil vzdát. Měli jsme vyhráno! Takové momenty zajímají i média, slavilo se mnohde. Slavíci v domově novém a my vedle nich. Jednomu z párů se tehdy vyhnízdit podařilo a první mláďata ze Slavičího háje se tak v čase školních prázdnin vydala na potulku okolím, aby domov vlo-

než před rokem. Kroužek, který měla, prozradil, že přesídlila od vlakového nádraží, kde jsem ji kdysi chytil a označil. Když jsem se do místa zajel podívat, keře tam nebyly. Zachránil ji tedy Slavičí háj! A hnízdění toho roku jim vyšlo dokonale.

Keře v ovocném sadu povzbudivě rostou a v dohlednu se bude moci kapacita hnízdiště o novou nabídku zvětšit. Slavíci byli zachráněni. Je krásné, chodit po cestě s pocitem, že jsem poznatky ze svého výzkumu konečně uplatnil v praxi a potkal lidi, jak často říkám, přírodě blízké. Oceňuji především osvětlené vedení města. Přestože místo tak docela ještě hájem není, jednou bude... Už teď ale máme mož-

nost sledovat, jak v travinách bez sekaček a smrtící chemie hnízdí čím dál vzácnější cvrčilky zelené, strnad luční, koroptve a jiní živočichové, před kterými kulturní krajina zavřela dveře. Zající tu kladou mladá – a stojíme i o ně –, stromky si před nimi ochráníme zábalen. Kytky tady kvetou jako nikde, a tak v této přírodní učebnici i školní děti, když přijdou kontrolovat své budky pro ptactvo, zjišťují, jak vše tady se vším souvisí. Že konkrétní květiny mají svůj hmyz, za ním že přicházejí ptáci, ale i rosničky, ropuchy, ještěrky... – vypočítávat druhy bych odtud mohl

dlouho. Spíš už jen doplním, že mluvili-li ti osvětlení o potřebě návratu k přírodě, ve městě na Klenici, v Dolním Bousově se nezasपालo.

Je po půlce dubna a první ze starých mistrů pěvců právě přiletěl. I letos tak jeho noty obarví večery máje.

Pavel Kverka,
kovář a ornitolog z Kněžmostu

Karel Hýmek Mácha

MÁJ

Byl pozdní večer – první máj –

večerní máj – byl lásky čas.

Hrdliččin zval ku lásce hlas,

kde borový zaváněl háj.

O lásce šeptal tichý mech;

květoucí strom lhal lásky žel,

svou lásku slavík růži pěl,

růžinu jevil vonný vzdech.

Pod ovocné stromy sousedního sadu byly podsazeny keře, které slavíci preferují a jakmile prostředí zhoustne, věříme, že i toto prostředí obsadí. Původní keřový pás u cesty byl přerušen prolukami s výsadbou kopřiv a maliníku. Do těchto byly naklady suché větve, jimiž bylinné patro prostoupilo a vznikla tak nabídka pro stavbu slavičích hnízd. Ještě předtím jsme z prostředí vysbírali odpadky, a pak už nezbylo, než čekat a věřit, že až slavíci zjistí, že původní podmínky zanikly, sleví z nároků a ubytují se u nás.

Duben roku 2014 se přehoupal za svoji půlku, ptáci se vraceli z teplých krajů, slivoně kout vedle cesty rozzářily a provoněly. Chodil jsem s přehrávkou slavičího zpěvu a zkoušel, jestli na ni z křoví nepřijde odpověď. To už se všechno zelenalo silou mladého jara. A stalo se, že po jedné z nocí se keře opravdu rozezněly košatými strofami krále pěvců a ke všemu ještě z konce opačného přišla odpověď. Tušil jsem podle vytříbených tónů, že máme vyhráno, že nejde o žádné potulné slavíky mladého věku, že se nám podařilo přemluvit mistry původní. Z auta jsem vychystal jemnou chytací síť, nastražil v místech předpokládaného přeletování a brzy jsem měl oba slavíky „přečtené“. Ano, kódy jejich kroužků africkým slun-

žila do paměti pro budoucí návrat. Podzim pak přišel oklepat listí, neoklepal však naši radost z úspěchu a než přišlo jaro nové, stála na pěkném místě dubová lavička. A u cesty lidem na očích informační tabule. Odkrývali jsme ji se slávou v čase, kdy se v prostředí už nově hnízdilo. Oba staří zpěváci se totiž znovu vrátili a partnerka jednoho z nich nás překvapila. Byla jiná,

